

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України

28 березня 2025 року

Київ

№ 38

Про встановлення критеріїв, за якими підприємства, установи, організації визначаються такими, що мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, Критеріїв та порядку, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також критично важливими для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань в особливий період, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 року № 76 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05 червня 2024 року № 650) (зі змінами), з метою встановлення критеріїв, за якими підприємства, установи, організації визначаються такими, що мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Установити критерії, за якими підприємства, установи, організації (далі – підприємство) визначаються такими, що мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності (крім підприємства, яке є банком, віднесеним до категорії неплатоспроможних):

1) підприємство є банком, визначеним Національним банком України як системно важливий;

2) підприємство є банком, частка якого в загальній сумі кредитів, наданих клієнтам підприємствами, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних), без урахування суми кредитів, наданих підприємствам, які є банками, перевищує чотири відсотки та частка якого в загальній сумі коштів на рахунках клієнтів підприємств, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних), без урахування суми зобов’язань перед підприємствами, які є банками, перевищує чотири відсотки;

3) підприємство є банком, частка якого в загальній сумі гарантованих вкладів фізичних осіб у банківській системі (крім підприємств, які є банками, 75

відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних) перевищує чотири відсотки.

2. Підставою для визначення підприємства таким, що має важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності, є відповідність одному або більше критеріям, зазначеним у пункті 1 цієї постанови.

3. Національний банк України здійснює розрахунок показників, зазначених у підпунктах 2, 3 пункту 1 цієї постанови, згідно з порядком розрахунку показників для визначення підприємств, установ, організацій, що мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності, визначеним у додатку до цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Дмитра Олійника.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 22

Аркуші погодження додаються.

Порядок розрахунку показників для визначення підприємств, установ, організацій, що мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності

1. Розрахунок показників для визначення підприємств, установ, організацій (далі – підприємство), що мають важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності, здійснюється щороку до 01 липня за даними звітності підприємств, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних) станом на 01 січня року, в якому здійснюється такий розрахунок.

Розрахунок показників для визначення підприємства, яке є банком, що має важливе значення для галузі національної економіки у сфері банківської діяльності, до 01 липня 2025 року здійснюється на підставі даних звітності підприємств, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних) станом на 01 січня 2024 року.

2. Розрахунок показників здійснюється на підставі даних такої звітності:

1) для показників “Частка підприємства, яке є банком, в загальній сумі кредитів, наданих клієнтам підприємствами, які є банками України” та “Частка підприємства, яке є банком, в загальній сумі коштів на рахунках клієнтів підприємств, які є банками України” – за даними файла 02X “Дані про обороти та залишки на рахунках”, наведеного в додатку 5 до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 13 листопада 2018 року № 120 (зі змінами), без урахування позабалансових активів і зобов’язань;

2) для показника “Частка підприємства, яке є банком, в загальній сумі гарантованих вкладів фізичних осіб у банківській системі” – за даними Звіту про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – форма звітності № 1Ф, установленого додатком 3 до Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування фізичних осіб, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18 червня

2020 року № 1158, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 31 серпня 2020 року за № 831/35114 (зі змінами).

3. Показник “Частка підприємства, яке є банком, в загальній сумі кредитів, наданих клієнтам підприємствами, які є банками України” розраховується як відношення суми кредитів, наданих підприємством, яке є банком, клієнтам, до загальної суми кредитів, наданих клієнтам підприємствами, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних).

Сума кредитів, наданих клієнтам, визначається без урахування суми кредитів, наданих підприємствам, які є банками, як сума балансової вартості активів, визначеної згідно з Інструкцією з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 21 лютого 2018 року № 14 (зі змінами) (далі – Інструкція № 14), збільшена на суму сформованих резервів, відображена за балансовими рахунками таких груп:

- 1) кредити, що надані за операціями репо суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 2) кредити, що надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 3) вимоги, що придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 4) придбані (створені) знецінені кредити суб'єктів господарювання, що обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 5) кредити в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 6) фінансовий лізинг (оренда), що наданий суб'єктам господарювання, який обліковується за амортизованою собівартістю;
- 7) іпотечні кредити, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 8) кредити, що надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю;

- 9) кредити, що надані органам місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 10) іпотечні кредити, що надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 11) іпотечні кредити, що надані органам місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 12) придбані (створені) знецінені кредити, що надані органам державної влади та органам місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 13) кредити на поточні потреби, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 14) фінансовий лізинг (оренда), що наданий фізичним особам, який обліковується за амортизованою собівартістю;
- 15) кредити, що надані за врахованими векселями фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 16) іпотечні кредити, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 17) придбані (створені) знецінені кредити фізичних осіб, які обліковуються за амортизованою собівартістю;
- 18) кредити в поточну діяльність суб'єктів господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 19) кредити, що надані за операціями репо суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 20) кредити, що надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 21) вимоги, що придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;

- 22) фінансовий лізинг (оренда) суб'єктів господарювання, який обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 23) іпотечні кредити суб'єктів господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 24) кредити органам державної влади, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 25) кредити органам місцевого самоврядування, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 26) кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки;
- 27) кредити, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки;
- 28) кредити, що надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 29) фінансовий лізинг (оренда), що наданий фізичним особам, який обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 30) кредити, що надані за врахованими векселями фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 31) іпотечні кредити, що надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- 32) кредити, що надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки;
- 33) кошти на вимогу суб'єктів господарювання (активні залишки);
- 34) кошти на вимогу фізичних осіб (активні залишки);
- 35) кошти небанківських фінансових установ (активні залишки);
- 36) кредити, що надані за операціями репо фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю;

37) кредити, що надані за операціями репо фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

4. Показник “Частка підприємства, яке є банком, в загальній сумі коштів на рахунках клієнтів підприємств, які є банками України” розраховується як відношення суми коштів на рахунках клієнтів підприємства, яке є банком, до загальної суми коштів на рахунках клієнтів підприємств, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних).

Сума коштів на рахунках клієнтів визначається без урахування суми зобов'язань перед підприємствами, які є банками, як сума балансової вартості зобов'язань, визначеної згідно з Інструкцією № 14, відображена за балансовими рахунками таких груп:

- 1) кошти Державного бюджету України;
- 2) бюджетні кошти клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України;
- 3) кошти бюджетних установ, що включаються до спеціального фонду Державного бюджету України;
- 4) кошти місцевих бюджетів та бюджетні кошти клієнтів, які утримуються за рахунок місцевих бюджетів;
- 5) кошти бюджетних установ, що включаються до спеціального фонду бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя;
- 6) кошти позабюджетних фондів;
- 7) кошти державного та місцевого бюджетів для виплат;
- 8) кошти на вимогу суб'єктів господарювання (пасивні залишки);
- 9) строкові кошти суб'єктів господарювання;
- 10) кошти на вимогу фізичних осіб (пасивні залишки);
- 11) строкові кошти фізичних осіб;
- 12) кошти небанківських фінансових установ (пасивні залишки);

- 13) кошти в розрахунках суб'єктів господарювання;
- 14) кошти в розрахунках фізичних осіб;
- 15) кошти в розрахунках небанківських фінансових установ;
- 16) кошти виборчих фондів та фондів всеукраїнського референдуму.

5. Показник “Частка підприємства, яке є банком, в загальній сумі гарантованих вкладів фізичних осіб у банківській системі” розраховується як відношення суми гарантованих вкладів фізичних осіб, залучених підприємством, яке є банком, до загальної суми гарантованих вкладів фізичних осіб, залучених підприємствами, які є банками України (крім підприємств, які є банками, 75 відсотків і більше статутного капіталу яких належить державі, та підприємств, які є банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних).

Сума гарантованих вкладів фізичних осіб визначається як сума вкладів фізичних осіб, включаючи фізичних осіб-підприємців, що гарантуються в порядку та розмірах, передбачених законодавством України.